

for at vise, at Svendene ikke havde været i deres gode Ret, da de forenede sig om at faae en høiere Betaling for deres Arbeide, alle de Grunde, siger jeg, gif ud paa, at de Paa-gjældende hørte til et Laug, hvor Anordningerne bød, at saadant ikke kunde skee. Denne sidste Sag er vistnok den nærmeste Aarsag til, at Repræsentanterne atter have henvendt sig til mig, og anmodet mig om, at søge den nærværende Sag fremmet paa ny. Jeg erkjender, at der turde ellers være væsentlige Grunde for ikke at lade den komme for nu, da Tiden er ffreden saa langt frem, og der maaskee kun er liden Sandsynlighed for, at Thinget vil kunne behandle den, som ønskeligt var; men jeg troer, at Thinget paa den anden Side vil indrømme, at selv under disse Forhold, kunne det være ønskeligt, at Thinget viser sin Beredvillighed til at gjøre, hvad der kan gøres. Jeg veed ikke, om den ærede Formand vil tillade mig at oplæse Andragendet, da det vel har været fremlagt siden igaar og det har været tidligere omdeelt; men det turde dog maaskee forudsættes, at endeel af Medlemmerne ikke have haft Leilighed til at læse det nu, og ikke saa ganske kunne have det i Erindring fra iffor.

Formanden: Jeg troer dog at burde gjøre den ærede Rigsdagsmand opmærksom paa, at, da dette Andragende, saavidt jeg kan see, er ganske overeensstemmende med det iffor ved den ærede Rigsdagsmands egen Forsorg paa Pladserne omdeelte trykte Andragende, og saaledes allerede er bragt til de Herrer Rigsdagsmands Kundskab, saa troer jeg, at det af denne Grund, i Forbindelse med, at Andragendet ikke er ganske kort, vil være hensigtsmæssigt ikke at oplæse det.

Lunde: Jeg skal da tillade mig at knytte et Par Bemærkninger dertil under Forudsætning af, at de Herrer altsaa erindre Andragendets Indhold, som gaaer ud paa en Undersøgelse af hele den arbejdende Klasses Stilling saavel i materiel som i moralsk Henseende. De Herrer ville erindre, at Andragendet er holdt i den samme Aand, som blev anerkjendt fra alle Sider at have gjort sig gjældende i den Sag, jeg nylig omtalte, nemlig Sagen om Muursvendene. Der er deri ikke Tale om at opstille Fordringer om noget Bestemt, som skal skee, der er ikke

Tale om nogen sleet positiv Forurettelse, men der er kun udtalt Formening om, at Landet er i Besiddelse af Love og Institutioner, som til Bedste for de ringere Samfundsklasser kunne bringes i en mere almindelig Anvendelse, og som, ved at blive benyttet, om jeg saa maa sige, mere for det hele Folk vil virke velgjørende, ikke blot for de Klasser, som her omhandles, men velgjørende og gavnlig for hele Staten. Der kan vel reises Spørgsmaal, om der virkelig ogsaa var Anledning til at foretage en saadan Undersøgelse, og om det ikke maatte forudsættes, at Regjeringen var fuldkommen vidende om alle de Brost, der eksisterede, og vel bekjendt med de Midler, der rettest maatte være at anvende derimod. Det er ingenlunde min Hensigt at ville kaste nogen Skygge paa Regjeringen, men, mine Herrer, ligesom vi ere kaldede for at understøtte Regjeringen, for at oplyse den med Raad, hentede fra vor Erfaring, ja, for ved mange Leiligheder ogsaa at tage Beslutninger mod Regjeringens Anskuelse, saaledes turde det maaskee ogsaa tænkes i disse Forhold, der jo ligge temmelig fjern fra deres Kreds, som styre Anliggerne fra oven, at ogsaa i disse Forhold kunde der være Et og Andet, som vi vel kunne see, skjøndt Regjeringen ikke havde opdaget det, eller som vi maaskee ville i en anden Skikkelse, fordi vi saae det fra et andet Standpunkt end det, Regjeringen saae det fra. Jeg skal saaledes tillade mig med nogle faa Exempler at oplyse, at der virkelig findes i det Mindste enkelte saadanne Under, som jeg troer ikke kunne være traadte frem for dem, der styre Landets Anligger, i deres fulde Størrelse. Denne Sag omfatter vistnok det hele Land, men da den er udgaaet fra Repræsentanter af den arbejdende Klasse i Kjøbenhavn, saa er det naturligt, at de, den er udgaaet fra, have fornemmelig haft Kjøbstædernes arbejdende Befolkning for Øie, men især Kjøbenhavns. Jeg skal derfor anføre nogle enkelte Exempler fra vore Lauge; jeg vil saaledes sige dem, at der eksisterer et Laug i Kjøbenhavn, hvor Forholdet af Svende til Drengene omtrent er som 3 til 5 eller 6, der er et Laug, siger jeg, som har omtrent 30 Dreng, medens der kun er 15 a 16 Svende, det er ovenikjøbet et Laug, som har en vis eensidig Beskæftigelse, hvor